

Sijoituspalvelulain mukaiset tiedot

Voimassa 01.01.2025 alkaen

INDEX
VARAINHOITO

SIJOITUSPALVELULAIN MUKAISET TIEDOT INDEXHELSINKI OSAKEYHTIÖSTÄ JA SEN TARJOAMISTA SIOJITUS- JA OHEISPALVELUISTA

Asiakkaan ja tämän Edustajan tulee huolellisesti perehtyä IndexHelsingistä, tarjottavista palveluista sekä Rahoitusvälinelajeista ja niihin liittyvistä tyyppisimmistä riskeistä annettuihin sijoituspalvelulain ja sen nojalla annetun viranomaissääntelyn mukaisiin tietoihin. Mikäli Asiakas on antanut suostumuksensa siihen, että IndexHelsinki voi täyttää sijoituspalvelulain mukaisen yleisen tiedonantovelvollisuutensa antamalla edellä mainitut tiedot ja päivittää nämä tiedot Internet – sivuillaan, Asiakkaan tulee huolellisesti perehtyä näihin tietoihin IndexHelsingin Internet – sivuilla www.indexhelsinki.fi. Päivitykset ovat myös saatavilla osoitteesta www.indexhelsinki.fi

Tarkemmat palvelu- ja tuotekohtaiset tiedot sekä mahdolliset sopimusehdot ilmoitetaan tai annetaan tarvittaessa palvelun tai Rahoitusvälineen tarjoamisen tai markkinoinnin yhteydessä. Asiakkaan ja tämän Edustajan tulee perehtyä huolellisesti myös näihin tietoihin.

Tähän osioon on koottu sijoituspalvelulain ja sen nojalla annettujen viranomaissääntelyn mukaiset tiedot IndexHelsinki Osakeyhtiöstä sen tarjoamista sijoitus- ja oheispalvelusta sekä niiden tarjoamisessa noudatettavista menettelytavoista. Tarkemmat palvelu- ja tuotekohtaiset tiedot sekä mahdolliset sopimusehdot ilmoitetaan tarvittaessa palvelun tai rahoitusvälineen tarjoamisen yhteydessä. Tiedot annetaan Suomen lainsäädännön mukaisina. IndexHelsinki Osakeyhtiö päivittää näitä tietoja tarvittaessa. Päivitykset ovat saatavilla osoitteesta www.indexhelsinki.fi.

TIEDOT INDEXHELSINKI OSAKEYHTIÖSTÄ JA SEN VALVOJASTA

IndexHelsinki Osakeyhtiö on suomalainen sijoituspalveluyritys, jolle Finanssivalvonta on myöntänyt sijoituspalvelulain mukaisen toimiluvan:

- 1) omaisuudenhoitoon,
- 2) toimeksiantojen välittämiseen,
- 3) rahoitusvälineitä koskevan sijoitusneuvonnan antamiseen,
- 4) rahoitusvälineiden säilyttämiseen,
- 5) pääomarakenteiden, liiketoimintastrategian ja muihin niihin liittyviä kysymyksiä koskevaan neuvontaan sekä yritysten sulautumisia, yritysostoja ja muita yritysjärjestelyjä koskevan neuvonnan ja palvelujen tarjoamiseen yrityksille,
- 6) sijoituspalveluun liittyvän valuuttapalvelun tarjoamiseen,
- 7) oikeuteen levittää sijoitustutkimuksia, rahoitusanalyysijä sekä muita vastaavia rahoitusvälineillä käytävään kauppaan liittyviä yleisiä suosituksia ja
- 8) harjoittaa 2 luvun 3 §:n 8 kohdan mukaisesti muuta verrattavaa tai siihen läheisesti liittyvää toimintaa

IndexHelsinki Osakeyhtiön tiedot

IndexHelsinki Osakeyhtiö toimipiste:

Uudenmaankatu 7 B 2,

FI-00120 HELSINKI

Puh. 010 325 0500

E-mail info@indexhelsinki.fi

www.indexhelsinki.fi

Y-tunnus: 2085781-0

IndexHelsinki Osakeyhtiötä valvova viranomainen

IndexHelsinki Osakeyhtiön sijoituspalvelulain mukaista toimintaa valvova viranomainen on Finanssivalvonta.

Finanssivalvonnan osoite on Snellmaninkatu 6, PL 103, 00101 Helsinki, puhelin 010 831 51 (vaihde). Lisätietoja

www.finanssivalvonta.fi.

YHTEYDENPIDOSSA KÄYTETTÄVÄT TAVAT

Asiakas voi asioida yhtiön kanssa toimipisteessä henkilökohtaisesti, puhelimitse tai sähköpostitse. Asiakaspalvelua tarjotaan suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Sopimukset ovat suomenkielisiä. Asiakasraportoinnista sovitaan tarkemmin palvelukohtaisessa sopimuksessa.

Asiakas voi antaa rahoitusvälineitä koskevia toimeksiantoja sähköpostilla, puhelimitse sekä henkilökohtaisessa tapaamisessa.

IndexHelsinki Osakeyhtiöllä on oikeus tallentaa asiakkaan kanssa käytävät puhelinkeskustelut ja käyttää tallenteita toimeksiantojen todentamiseen, asiakaspalvelunsa kehittämiseen, riskienhallinnallisiin tarkoituksiin sekä todisteina mahdollisten riitaisuuksien ratkaisemisessa. Finanssivalvonnalla on oikeus saada pyynnöstä kopiot tallenteista.

IndexHelsinki Osakeyhtiöllä on oikeus lähettää sijoituspalveluun liittyvää kirjallista tietoa asiakkaalle kirjeitse ja sähköpostilla ja muulla asiakkaan kanssa erikseen sovitulla tavalla.

Asiakas on tietoinen, että sähköpostin käyttämiseen viestintävälineenä liittyy erityisiä riskejä muun muassa sen vuoksi, että viesti ei mahdollisesti saavu perille, viesti saattaa joutua ulkopuolisen tietoon tai ulkopuolinen saattaa muunnella viestin sisältöä. IndexHelsinki Osakeyhtiöllä on oikeus luottaa sähköpostin välityksin saamaansa palvelua koskevan viestin aitouteen ja oikeellisuuteen.

TIEDOT INDEXHELSINKI OSAKEYHTIÖN TARJOAMISTA SIOJITUS- JA OHEISPALVELUISTA

Sijoitusneuvonta

IndexHelsinki Osakeyhtiö antaa asiakkailleen riippumatonta Rahoitusvälineitä koskevaa Sijoitusneuvontaa. Sijoitusneuvolla tarkoitetaan asiakkaan pyynnöstä tai IndexHelsinki Osakeyhtiön edustajan aloitteesta tapahtuvaa yksilöllisen suosituksen antamista. Sijoitusneuvontaa ei ole yleisluontoisten suositusten antaminen kuten esim. suositukset omaisuuslajipainosta tai osta, pidä tai myy suositukset. IndexHelsinki Osakeyhtiö tekee asiakkaan kanssa kirjallisen sopimuksen sijoitusneuvonnan antamisesta.

Omaisuudenhoito

IndexHelsinki Osakeyhtiö tarjoaa riippumattomuuden periaatteisiin perustuvaa täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa. Asiakas ja IndexHelsinki Osakeyhtiö solmivat omaisuudenhoitoa koskevasta palvelusta täyden valtakirjan omaisuudenhoitosopimuksen, jolla asiakas valtuuttaa IndexHelsinki Osakeyhtiön tekemään sopimuksessa määritettyä varallisuutta koskevat sijoitustoimenpiteet. Sopimuksessa määritellään hoidettavan varallisuuden lisäksi myös sijoitusstrategia ja mahdolliset asiakaskohtaiset rajoitukset.

Toimeksiantojen välitys

IndexHelsinki Osakeyhtiö välittää toimeksiantoja, jotka koskevat joko säännellyllä tai vastaavalla markkinalla tai monenkeskisen kaupankäynnin kohteena olevia rahoitusvälineitä.

Pääomarakenteiden, liiketoimintastrategian ja muihin niihin liittyviä kysymyksiä koskeva neuvonta sekä yritysten sulautumisia, yritysostoja ja muita yritysjärjestelyjä koskeva neuvonta

IndexHelsinki Osakeyhtiö tarjoaa neuvontapalvelua muutostilanteissa, yritysjärjestelyissä sekä muissa vaativissa järjestelyissä, esimerkiksi kasvu-, toimialamuutos- tai kansainvälistymishankkeissa. Lisäksi IndexHelsinki tarjoaa sijoitustoimintaan ja yritystoimintaan liittyvää veroneuvontaa.

Palvelun sisältö määritellään aina erikseen kutakin toimeksiantoa koskevassa toimeksiantosopimuksessa. Palvelusta maksettavat palkkiot ja muut maksut sovitaan asiakkaan kanssa erikseen.

Sijoitustutkimusten, rahoitusanalyysien sekä muiden vastaavien rahoitusvälineillä käytävään kauppaan liittyvien yleisten suositusten levittäminen

IndexHelsinki Osakeyhtiö voi jakaa asiakkailleen kolmansien osapuolien tuottamaa indeksipohjaista sijoittamista sekä indeksipohjaisia rahoitusvälineitä koskevia tutkimuksia ja analyyskejä.

Analyysi ja raportointipalvelut

IndexHelsinki Osakeyhtiö tarjoaa asiakkailleen salkunhoidon ja sijoitusinstrumenttien kokonaiskustannusten selvittämispalvelua, kattavaa asiakkaan sijoitussalkun ominaisuuksien sekä salkun soveltuvuuden ja sopivuuden analyysiä ja sijoitussalkkujen raportointipalvelua

TOIMEKSIANTOJEN VÄLITTÄMISTÄ JA OMAISUUDENHOITOA KOSKEVAT TOIMINTAPERIAATTEET

IndexHelsinki on määritellyt toimintaperiaatteet, joita se noudattaa ei-ammattimaisten ja ammattimaisten asiakkaiden rahoitusvälineitä koskevia toimeksiantoja välittäessään ja omaisuudenhoitopalveluita tarjotessaan päästäkseen asiakkaan kannalta parhaaseen mahdolliseen tulokseen. Antaessaan toimeksiannon tai allekirjoittaessaan omaisuudenhoitosopimuksen IndexHelsingin asiakas hyväksyy nämä toimintaperiaatteet.

IndexHelsinki ei toteuta toimeksiantoja itse vaan toimii kaupassa välittäjänä ja, mikäli muuta ei ole erikseen sovittu, lähettää asiakailta vastaanottamansa toimeksiannon viipymättä edelleen toimeksiannon toteuttajalle toteutettavaksi. Välittäessään toimeksiantoja valitsemilleen sijoituspalvelun tarjoajille toteutettaviksi, IndexHelsinki on varmistanut käyttämiensä sijoituspalvelun tarjoajien kyvykkyyden toteuttaa toimeksiannon huolellisesti ja tehokkaasti sekä pitänyt huolen, että näillä on toimeksiantojen toteutusta varten toimeksiantojen toteutuspolitiikka (Best Execution).

Asiakkaan kannalta parhaimman mahdollisen tuloksen saavuttamiseksi IndexHelsinki ottaa huomioon seuraavat seikat toimeksiantoja välittäessään ja antaessaan omaisuudenhoitajana toimeksiantoja sijoituspalvelun tarjoajille toteutettavaksi:

- rahoitusvälineen hinta
- toimeksiannon toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset,
- toimeksiannon toteutumisen nopeus
- toimeksiannon toteutumisen ja selvityksen todennäköisyys,
- toimeksiannon koko ja luonne sekä muut toimeksiannon kannalta olennaiset seikat

IndexHelsinki määrittelee näiden seikkojen tärkeysjärjestyksen seuraavien kriteerien perusteella:

- asiakkaan ominaispiirteet, asiakasluokittelu mukaan lukien
- asiakkaan toimeksiannon ominaispiirteet
- toimeksiannon kohteena olevien rahoitusvälineiden ominaispiirteet sekä
- niiden kaupankäyntipaikkojen ominaispiirteet, joihin toimeksianto voidaan ohjata.

IndexHelsingillä on oikeus välittää toimeksianto asiakkaan antamalla nimenomaisella suostumuksella toteutettavaksi säänneltyjen markkinoiden tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella. Tämä voi tapahtua esimerkiksi siten, että toimeksiannon toteuttaja pyytää hintaa markkinatakaajalta, toteuttaa toimeksiannon omaan lukuun tai suoraan toisen asiakkaan toimeksiantoa vastaan. Joukkovelkakirjalainoilla ei käydä kauppaa järjestäytyneillä kaupankäyntipaikoilla, vaan kauppa tehdään asiakkaan lukuun suoraan vastapuolen kanssa. Toteuttaessaan kaupan tällä tavalla IndexHelsingin on varmistuttava siitä, että hinta on markkinatilanteen mukainen.

IndexHelsinki voi asiakkaan suostumuksella olla julkistamatta rahaintoimeksiantoja tilanteessa, jossa toimeksiantoa ei välittömästi pystytä toteuttamaan tai tilanteissa, joissa markkinaolosuhteiden, toimeksiannon kokoon tai muiden erityisten syiden takia katsotaan, että kokonaisvastike voi muodostua paremmaksi muulla tavoin.

IndexHelsinki painottaa ei-ammattimaisen asiakkaan toimeksiantoa hoitaessaan asiakkaan kannalta mahdollisimman hyvää kokonaisvastiketta. Kokonaisvastike muodostuu erityisesti rahoitusvälineen hinnasta ja toimeksiannon toteuttamiseen liittyvistä kustannuksista. Jos toimeksiannon huolellinen toteuttaminen sitä vaatii, IndexHelsinki voi painottaa myös muita seikkoja esim. epälikvidejä rahoitusvälineitä kuten joukkovelkakirjalainoja koskevia toimeksiantoja välittäessään sijoituspalveluntarjoajan toteutettavaksi.

Toimeksiannot välitetään edelleen niiden saapumisjärjestyksessä, jos se on mahdollista ottaen huomioon asiakkaan antamat erityiset ohjeet.

Asiakkaan toimeksianto voidaan yhdistää muihin toimeksiantoihin ainoastaan, mikäli IndexHelsinki pitää todennäköisenä, ettei yhdistämisestä kokonaisuutena arvioiden ole haittaa asiakkaalle, vaikka se jossain tapauksissa voi vaikuttaa epäedullisesti yksittäisiin toimeksiantoihin. Toteutuneet yhdistyneet toimeksiannot jaetaan asiakkaille laskennallisella keskihinnalla. Mikäli toimeksiannot toteutuvat vain osittain, jaetaan osuudet toimeksiantojen koon ja ehtojen mukaan.

Asiakkaan IndexHelsingille antamat erityiset ohjeet ovat aina ensisijaisia suhteessa yllä mainittuihin toimintaperiaatteisiin. Asiakkaan antamien erityisten ohjeiden noudattaminen saattaa estää IndexHelsinkiä toteuttamasta toimintaperiaatteiden mukaisia toimenpiteitä. Asiakkaan antama erityinen ohje voi olla esimerkiksi pyyntö ohjata toimeksianto toteutettavaksi tietylle markkinapaikalle.

IndexHelsinki veloittaa asiakkaalta arvopaperikauppojen välityksestä tai toteuttamisesta sovitun palkkion ja muut ulkopuoliset kustannukset, kuten esim. pörssimaksut ja verot. Ellei tapauskohtaisesti ole muuta sovittu, palkkio sisältää IndexHelsingin käyttämän arvopaperinvälittäjän perimän palkkion, joten tämän suuruus ei vaikuta asiakkaan maksaman kokonaispalkkion määrään.

IndexHelsingillä on oikeus poiketa tilapäisesti näistä toimintaperiaatteista järjestelmien tai muiden toimintaedellytysten toimintahäiriöiden vuoksi.

IndexHelsinki ylläpitää ajantasaista luetteloa kussakin tuoteryhmässä käyttämistään sijoituspalvelun tarjoajista, joille toimeksiantoja voidaan lähettää toteutettavaksi. Luettelo on saatavissa IndexHelsingin toimipisteestä.

IndexHelsinki arvioi säännöllisesti toimintaperiaatteidensa tehokkuutta sekä käyttämiensä sijoituspalveluiden tarjoajien toiminnan laatua. Lisäksi IndexHelsinki arvioi vuosittain

toimintaperiaatteiden asianmukaisuuden. IndexHelsinki ilmoittaa toimintaperiaatteiden olennaisista muutoksista verkkosivuillaan. Muutokset ja päivitykset tulevat voimaan sinä päivänä, jona ne julkaistaan verkkosivuilla.

ETURISTIRIITILANTEIDEN HALLINTA

IndexHelsinki Osakeyhtiön noudattamat toimintaperiaatteet mahdollisten eturistiriitilanteiden tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi sisältyvät IndexHelsinki Osakeyhtiön hallituksen hyväksymiin toimintaperiaatteisiin eturistiriitojen tunnistamisesta, ehkäisemiseksi ja hallinnasta. Näiden toimintaperiaatteiden keskeinen sisältö kuvataan seuraavassa.

Eturistiriidalla tarkoitetaan poikkeuksellista sijoituspalvelun tarjoamiseen liittyvää tilannetta esimerkiksi asiakkaan ja IndexHelsinki Osakeyhtiön välillä, mihin saattaa liittyä asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä riski. Eturistiriita voi syntyä myös IndexHelsinki Osakeyhtiön ja sen henkilökunnan tai kahden IndexHelsinki Osakeyhtiön asiakkaan välille.

IndexHelsinki Osakeyhtiö tarjoaa sijoituspalveluina omaisuudenhoitoa, toimeksiantojen välittämistä ja sijoitusneuvontaa sekä laajan valikoiman oheispalveluja. Tässä toiminnassa saattaa syntyä eturistiriitilanteita.

IndexHelsinki Osakeyhtiö pyrkii ensisijaisesti tunnistamaan ja ehkäisemään aktiivisesti mahdolliset eturistiriidat mm. erilaisten organisatoristen ja hallinnollisten toimenpiteiden avulla. Toimenpiteiden tavoitteena on varmistaa, että IndexHelsinki Osakeyhtiön johto ja henkilöstö hoitavat tehtäviään rehellisesti ja lojaalisti ja toteuttavat liiketoimia riittävän itsenäisesti asiakkaiden etujen suojelemiseksi. Toimenpiteet vaihtelevat sen mukaan mistä liiketoiminnasta tai palvelusta on kyse.

Eturistiriitoja hallitaan mm. seuraavin keinoin:

- Korkea ammattietiikka
- Henkilöiden ja toimintojen välisen tietojen vaihdon estäminen tai valvominen erillisten tietojärjestelmien ja käyttövaltuuksien avulla
- Toimeksiantojen välittämistä ja omaisuudenhoitoa koskevat periaatteet
- Säännösten noudattamisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen riippumattomuus liiketoiminnasta
- Henkilökunnan ja johdon kaupankäyntiohjeet
- Henkilökunnan ja johdon sivutoimia koskevat periaatteet

IndexHelsinki Osakeyhtiö kiinnittää erityistä huomiota eturistiriitojen tunnistamiseen kaikessa toiminnassaan. Jos eturistiriitilannetta ei voida välttää, asiakkaalle kerrotaan eturistiriitilanteen luonne ja syyt ennen liiketoimen suorittamista.

Jos eturistiriitilanne syntyy yllä mainituista toimenpiteistä huolimatta, asiakkaalle annetaan pysyvällä tavalla viipymättä riittävän yksityiskohtaiset tiedot eturistiriitilanteen luonteesta ja syistä ennen liiketoimen suorittamista. Asiakas harkitsee itsenäisesti, haluaako hän kerrotusta eturistiriitilanteesta huolimatta, että liiketoimi suoritetaan. Kyseinen liiketoimi voidaan myös jättää toteuttamatta eturistiriitilanteen välttämiseksi.

Eturistiriitilanteiden tunnistamista ja ehkäisemistä koskevien toimintaperiaatteiden sisältö ja ajantasaisuus tarkastetaan hallituksen toimesta säännöllisesti ja vähintään kerran vuodessa.

KANNUSTIMIA KOSKEVAT TIEDOT

Kannustimilla tarkoitetaan sellaista maksua, palkkiota tai muuta etuutta, jonka sijoituspalveluyritys voi maksaa tai saada muulta

taholta kuin asiakkaalta sijoitus- ja oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä.

IndexHelsinki Osakeyhtiö ei lähtökohtaisesti maksa eikä saa kolmannelta osapuolelta kannustimia. Mikäli IndexHelsinki joistakin palveluista kuitenkin saa kannustimia, ne siirretään täysimääräisesti asiakkaalle.

IndexHelsinki voi kuitenkin vastaanottaa joitain vähäisiä ei-rahallisia etuja, joita ovat mm.:

- yleisluonteiset sijoituspalvelua koskevat tiedot tai asiakirjat
- liikkeeseen laskuun liittyvä aineisto
- koulutustilaisuuksiin osallistuminen
- kohtuullisen pieni vieraanvaraisuus kuten ruoka ja juoma liiketapaamisten yhteydessä

Ei-rahallisten etujen tulee olla kohtuullisia, eivätkä ne saa vaikuttaa asiakkaan etujen vastaisesti IndexHelsingin toimintaan.

SIOJITUSPALVELUIHIN LIITTYVÄT KULUT JA PALKKIOT

IndexHelsinki Osakeyhtiö perii toimeksiantojen välityksestä ja sijoitusneuvonnasta sijoituspalvelu sopimuksessa sovitut kulut ja palkkiot. Omaisuudenhoitoon liittyvät palkkiot on määritelty omaisuudenhoitosopimuksessa.

TIETOA ASIAKASVAROJEN SÄILYTTÄMISESTÄ

Arvo-osuudet

Omaisuudenhoidon piirissä olevat asiakkaan kotimaiset arvo-osuusmuotoiset rahoitusvälineet säilytetään asiakkaan nimiin tarvittaessa avattavalla arvo-osuustilillä Suomessa arvopaperisäilytyspalveluita tarjoavan tilinhoitajayhteisön ylläpitämässä arvo-osuusrekisterissä.

Rahavarat

Asiakkaan rahavarat säilytetään asiakkaan valitsemassa kotimaisessa luottolaitoksessa tai ulkomaisen luottolaitoksen Suomen sivuliikkeessä asiakkaan nimiin avatulla hoitotilillä tai asiakasvaratilillä. Asiakasvaratili on yhteinen koontitili, joka on erillään IndexHelsingin muista varoista.

Rahoitusvälineisiin kohdistuvat vakuus- ja kuittausoikeudet

Omaisuudenhoidon piirissä oleviin rahoitusvälineisiin ja rahavaroihin kohdistuvat vakuus- ja kuittausoikeudet on määritelty omaisuudenhoitosopimuksessa. Ulkomaisten rahoitusvälineiden tai rahavarojen säilyttäjällä voi olla kyseisiin rahoitusvälineisiin tai rahavaroihin kohdistuva vakuus- tai kuittausoikeus. Asiakkaan yhteistilillä säilytettävät rahoitusvälineet voivat olla vakuus- ja kuittausoikeuden kohteena myös muiden asiakkaiden velvoitteiden perusteella.

Sijoittajien korvausrahastosuoja

IndexHelsinki Osakeyhtiö on Sijoittajien korvausrahaston jäsen. Korvausrahaston varoista korvataan korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen hallussa tai hallinnoitavana sijoituspalvelun yhteydessä olevat suojan piiriin kuuluvat ei-ammattimaisen asiakkaan varat, jos sijoituspalveluyritys ei pysty muun kuin tilapäisesti maksukyvyttömyyden vuoksi maksamaan ei-ammattimaisen asiakkaan saatavia tietyn määräjän kuluessa. Kullekin asiakkaalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 asiakkaan saatavan suuruudesta, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Korvaus maksetaan suoraan asiakkaalle. Rahasto ei korvaa osakekurssien laskusta tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita, joten asiakas vastaa edelleen omien

sijoituspäätöstensä seurauksista. Vain ei-ammattimaiset asiakkaat kuuluvat suojan piiriin.

Ulkomaiset rahoitusvälineet

Asiakkaiden rahoitusvälineet säilytetään ulkopuolisen palveluntarjoajan ulkomaisessa säilytyksessä. Ulkomaisten rahoitusvälineiden osalta rahoitusvälineet säilytetään yhdellä asiakkaiden lukuun avattavalla asiakasvaratilillä palveluntarjoajalla, kuitenkin siten, että Yhtiö pystyy aina erottamaan rahoitusvälineet muiden asiakkaiden rahoitusvälineistä. Ulkomaisten rahoitusvälineiden osalta säilytys voi olla palveluntarjoajan hallinnoima ns. yhteissäilytys alisäilyttäjällä, kuitenkin siten että palveluntarjoaja pystyy aina erottamaan rahoitusvälineet muiden asiakkaiden rahoitusvälineistä. Tällöin rahoitusvälineet eivät ole nimetyksi asiakkaan nimissä, vaan asiakkaalla on oikeus tiettyyn kappalemäärään rahoitusvälineitä.

Ulkomaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen liittyviä riskejä

Ulkomaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen ja vaihdantaan voi liittyä kotimaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen verrattuna ennalta arvaamattomia riskejä varsinkin, jos alisäilyttäjän kotipaikka on ETA-alueen ulkopuolella. Tällaisia riskejä voivat olla mm. poliittisia, markkinainfrastruktuuri liittyviä, oikeudellisia ja verotuksellisia. Ulkomaisia rahoitusvälineitä ei yleensä rekisteröidä asiakkaan nimiin vaan niitä säilytetään säilyttäjän nimiin avatulla ulkomaisen alisäilyttäjän hallussa olevilla tileillä, joihin sovelletaan paikallista lainsäädäntöä. Siten on mahdollista, että mahdollisessa konkurssi- tai muussa maksukyvyttömyystilanteessa rahoitusvälineet eivät ole välttämättä erotettavissa säilyttäjän tai sen alisäilyttäjän varoista. Edellä mainitut riskit jäävät asiakkaan kannettavaksi.

SIOJITUSPALVELUJEN TARJOAMISESSA NOUDATETTAVAT ASIAKASLUOKITTELUUN, TIEDONANTO- JA SELONOTTOVELVOLLISUUTEEN LIITTYVÄT MENETTELYTAVAT

Yleistä asiakasluokittelusta

Sijoituspalvelulain mukaan IndexHelsinki Osakeyhtiön on ilmoitettava asiakkaalle tämän luokittelusta ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Luokittelu tapahtuu suoraan lain nojalla ja sijoituspalvelulaki sisältää yksityiskohtaiset määräykset luokitteluun vaikuttavista tekijöistä. Asiakkaan luokittelulla on vaikutusta sijoittajansuojan laajuuteen sekä sovellettavaksi tuleviin menettelytapasääntöihin. Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus ilmoittaa IndexHelsinki Osakeyhtiölle muutoksista, jotka voivat vaikuttaa asiakkaan luokitteluun.

Asiakasluokan muuttamista koskeva hakemus

Asiakkaalla on oikeus hakea IndexHelsinki Osakeyhtiöltä asiakasluokittelun muuttamista. Luokittelun muuttamista koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti. Luokittelun muuttamisella voi olla vaikutusta sijoittajansuojaan ja menettelytapasääntösten soveltamiseen. Ammattimaista asiakasta voidaan tämän hakemuksesta kohdella ei-ammattimaisena asiakkaana tai hyväksyttävänä vastapuolena. Hyväksyttäväksi vastapuoleksi ei kuitenkaan voida luokitella asiakasta, joka tekee sijoituspalvelusopimuksen sijoitusneuvonnan tarjoamisesta IndexHelsinki Osakeyhtiön kanssa. Myös ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena asiakkaana. Hyväksyttäväksi vastapuoleksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena tai ei-ammattimaisena asiakkaana.

IndexHelsinki Osakeyhtiö harkitsee tapauskohtaisesti luokittelun muuttamisen edellytyksiä ja sitä hyväksyykö se asiakkaan hakemuksen ja ilmoittaa tästä kirjallisesti asiakkaalle.

Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus pyytää ei-ammattimaisen asiakkaan kohtelua, jos asiakas katsoo, ettei sillä ole riittävää kokemusta ja tietämystä arvioida tai hallita palveluun tai liiketoimeen liittyviä riskejä.

Luokittelun vaikutukset sijoittajan suojaan

Suomen lainsäädännön mukaan vain ei-ammattimaiset asiakkaat ovat Sijoittajien korvausrahaston suojan piirissä.

LUOKITTELUN VAIKUTUS SOVELLETTAVIIN MENETTELYTAPAVAATIMUKSIIN

Ei-ammattimainen asiakas

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot palveluntarjoajasta sekä tarjottavasta palvelusta. Myös tiedoissa tapahtuneista olennaisista muutoksista on ilmoitettava. Tiedot on annettava pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi tulostaa tai tallentaa ne. Tiedot voidaan antaa myös palveluntarjoajan verkkosivuilla, mikäli asiakas on antanut tähän suostumuksensa.

Ei-ammattimaisen Asiakkaan asianmukaisuuden arvioiminen

Tarjotessaan toimeksiantojen välittämistä ei-ammattimaiselle asiakkaalle IndexHelsinki Osakeyhtiön on pyydettävä asiakkaalta vähintään tiedot tämän kyseistä rahoitusvälinettä tai sijoituspalvelua koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä voidakseen arvioida, onko rahoitusväline tai palvelu asiakkaan kannalta asianmukainen. IndexHelsinki Osakeyhtiöllä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Mikäli IndexHelsinki Osakeyhtiö katsoo, ettei rahoitusväline tai palvelu ole asiakkaan kannalta asianmukainen, on sen ilmoitettava tästä asiakkaalle. IndexHelsinki Osakeyhtiön on myös kerrottava asiakkaalle, mikäli se ei voi arvioida rahoitusvälineen tai palvelun asianmukaisuutta asiakkaalle siitä syystä, että asiakas ei ole antanut kaikkia arvioinnin perusteeksi tarvittavia tietoja.

Ei-ammattimaisen asiakkaan soveltuvuuden arvioiminen

IndexHelsinki Osakeyhtiön tarjotessa asiakkaille sijoitusneuvontaa tai omaisuudenhoitoa on sen hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta, asiakkaan tai tämän edustajan kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä sekä asiakkaan sijoitustavoitteista, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita.

Soveltuvuusarvioinnin tarkoituksena on antaa IndexHelsinki Osakeyhtiölle mahdollisuus toimia asiakkaan etujen mukaisesti. Tämän vuoksi on tärkeää, että asiakkaan edustaja antaa IndexHelsinki Osakeyhtiölle ajantasaiset ja oikeat tiedot.

IndexHelsinki Osakeyhtiöllä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

IndexHelsinki Osakeyhtiön tulee edellä hankkimiansa tietojen valossa arvioida, vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita, kykeneekö asiakas kantamaan taloudellisesti mahdollisen riskin ja onko asiakkaalla tai tämän edustajalla tarvittava sijoituskokemus ja -tietämys riskien ymmärtämiseksi suositeltuun toimeen.

Jos IndexHelsinki Osakeyhtiö ei saa riittäviä tietoja, se ei voi suositella asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä eikä näin ollen tarjota näitä palveluita.

Ammattimainen asiakas

Ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen sijoituspalvelua tai oheispalvelua koskevan sopimuksen tekemistä asiakkaan sijoituskokemuksen huomioon ottaen riittävät tiedot tarjottavasta palvelusta sekä palvelun kohteena olevasta rahoitusvälineiden luonteesta sekä siihen liittyvistä riskeistä. Ammattimainen asiakas kuuluu vain osittain menettelytapasäännösten suojan piiriin.

Ammattimaisen Asiakkaan soveltuvuuden arvioiminen

IndexHelsinki Osakeyhtiön ei tarvitse arvioida ammattimaiselle asiakkaan osalta asiakkaan tai tämän edustajan kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä koskevaa sijoituskokemusta ja – tietämystä. IndexHelsinki Osakeyhtiö on sen sijaan hankittava ennen sijoitusneuvonnan tai omaisuudenhoidon tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta sekä sijoitustavoitteista, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita. IndexHelsinki Osakeyhtiöllä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin. Jos asiakas on suoraan lain nojalla luokiteltu ammattimaiseksi asiakkaaksi, IndexHelsinki Osakeyhtiö voi sijoitusneuvontaa tarjotessaan olettaa, että asiakas pystyy kantamaan taloudellisesti suositeltuun liiketoimeen liittyvät asiakkaan sijoitustavoitteiden mukaiset sijoitusriskit eikä asiakkaan taloudellista asemaa ole näin ollen tarpeen selvittää.

IndexHelsinki Osakeyhtiön tulee edellä hankkimiansa tietojen valossa arvioida, vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita. Jos IndexHelsinki Osakeyhtiö ei saa riittäviä tietoja, se ei saa suositella asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä.

Hyväksyttävä vastapuoli

Hyväksyttävä vastapuoli voi pyytää IndexHelsinki Osakeyhtiöltä kirjallisesti, että sijoittajan suojaksi tarkoitettuja menettelytapasäännöksiä sovellettaisiin sen kanssa tehtäviin liiketoimiin joko yleisesti tai yksittäisen liiketoimen osalta. IndexHelsinki Osakeyhtiö harkitsee tapauskohtaisesti, suostuu ko se esitettyyn pyyntöön. Muissa tapauksissa menettelytapasäännökset ja sijoittajan suojaa koskevat säännökset eivät sovellu hyväksyttäviin vastapuoliin.

VEROTUS

Asiakas vastaa aina itse sijoitustoimintaansa liittyvistä veroseuraamuksista, mistä syystä asiakkaan tulee huolellisesti ennen sijoituspäätöksen tekemistä perehtyä rahoitusvälineeseen liittyvään verotukseen. Asiakkaan verokohtelu määräytyy kunkin asiakkaan yksilöllisten olosuhteiden mukaan. Verotus voi myös tulevaisuudessa muuttua. Asiakkaan tulee tarvittaessa kääntyä veroasiantuntijan puoleen. Lisätietoja verotuksesta saa omasta verotoimistosta sekä verohallinnon Internet-sivuilta www.vero.fi.

SIDONNAISASIAMIES

IndexHelsinki voi käyttää sidonnaisasiamiehiä. Tarkemmat tiedot sidonnaisasiamiehistä on saatavilla Finanssivalvonnan rekisteristä ja IndexHelsinki Osakeyhtiön ylläpitämästä rekisteristä, joka on nähtävillä osoitteessa Uudenmaankatu 7 B 2, 00120 Helsinki.

ASIAKASNEUVONTA JA OIKEUSSUOJAKEINOT

Palveluun liittyvissä kysymyksissä asiakkaan tulee aina ottaa yhteyttä ensisijaisesti IndexHelsinki Osakeyhtiöön. Jos asiakkaan valitusta ei saada asiakkaan yhteydenoton yhteydessä selvitettyä, asiakkaan tulee viipymättä ilmoittaa IndexHelsinki Osakeyhtiölle kirjallisesti palveluun liittyvästä virheestä ja siihen

mahdollisesti liittyvästä vaatimuksestaan sekä yhteystietonsa. Asiakas voi toimittaa asiakasvalituksen joko sähköpostilla tai postitse hallintojohtajalle. Asiakasvalitukseen vastataan mahdollisimman nopeasti, jos mahdollista, viimeistään viikon kuluessa valituksen vastaanottamisesta. Asiakasvalitus käsitellään johdonmukaisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla voimassa olevien säädösten mukaisesti. IndexHelsinki Osakeyhtiö ottaa huomioon prosessiin liittyvät mahdolliset eturistiriidat ja pyrkii välttämään ne mahdollisimman hyvin. Asiakas voi saada tietoa valituksensa käsittelystä ottamalla yhteyttä hallintojohtajaan. Hallintojohtaja antaa asiakasvalituksen käsittelystä asiakkaan pyynnöstä tietoa yksittäistä palautetta koskevasta käsittelyprosessista ja tarpeen mukaan sen etenemisestä. Jos ratkaisua ei voida ilmoittaa aikarajan puitteissa, IndexHelsinki Osakeyhtiön on ilmoitettava valituksen esittäjälle viivästyksen syistä ja kerrottava, milloin käsittely IndexHelsinki Osakeyhtiössä todennäköisesti saadaan päätökseen. Lopullinen ratkaisu annetaan kirjallisena ja siihen liitetään perusteellinen ja selkeästi esitetty selvitys valitusta koskevasta IndexHelsinki Osakeyhtiön kannasta.

Jos IndexHelsinki Osakeyhtiön ja ei-ammattimaisen asiakkaan välillä ei päästä neuvotteluteitse ratkaisuun, ei-ammattimainen asiakas voi kääntyä Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan puoleen tilanteen selvittämiseksi. Vakuutus- ja rahoitusneuvonta neuvoo asiakkaita mm. arvopaperiasioihin liittyvissä ongelmatilanteissa. Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan puhelinnumero on 09 685 0120 ja Internet-sivu www.fine.fi.

Ei-ammattimainen asiakas voi viedä erimielisyyden myös Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan Arvopaperilautakuntaan. Se neuvoo, ohjaa ja etsii ratkaisuja asioissa, jotka koskevat arvopaperimarkkinalainsäädäntöä ja siihen liittyvien viranomaismääräysten sisältöä, sijoituspalvelusopimusten ehtojen soveltamista, hyvää arvopaperikauppatapaa sekä muuta arvopaperimarkkinakäytäntöä. Se antaa myös ratkaisusuosituksia. Palvelu on maksutonta ja on käytössä kaikille ei-ammattimaisille sijoittajille, jotka ovat asiakassuhteessa sijoituspalveluyritykseen, pankkiin tai rahastoyhtiöön. Lisätietoja Arvopaperilautakunnasta saa Internet-sivuilta www.fine.fi.

Mahdolliset IndexHelsingin ja asiakkaan väliset erimielisyydet on mahdollista saada Helsingin tai asiakkaan muun kotipaikan käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

TIETOJA RAHOITUSVÄLINELAJEN LUONTEESTA JA NIIHIN LIITTYVISTÄ TYYPILLISISTÄ RISKEISTÄ

Tässä tiedotteessa on annettu yleiskuvaus IndexHelsinki Osakeyhtiön tarjoaman sijoituspalvelun kohteena olevista rahoitusvälineistä ja niihin liittyvistä tyypillisistä riskeistä. Kuvaus ei ole miltään osin tyhjentävä eikä se sisällä kaikkia mahdollisia riskejä, joita kuvattuihin rahoitusvälineisiin liittyy. Sijoitustoimintaan liittyy aina taloudellinen riski. Tavoiteltu tuotto voi jäädä saamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää osittain tai kokonaan. Asiakas vastaa aina itse omien sijoituspäätöksensä taloudellisista vaikutuksista. Sijoittajan tulee perehtyä rahoitusvälinettä koskeviin ehtoihin, ominaisuuksiin ja niistä aiheutuviin velvollisuuksiin ennen sijoituspäätöksen tekemistä, jotta sijoittaja voi ymmärtää rahoitusvälineisiin liittyvät riskit ja mahdolliset vaikutukset sijoittajan taloudelliseen asemaan. Rahoitusvälineiden historiallinen tuotto ei ole tae tulevasta kehityksestä.

KESKEISIMMÄT MÄÄRITELMÄT

Aktiivisen poikkeaman riski

Aktiivisen poikkeaman riskillä tarkoitetaan sitä, että rahaston tuotto voi poiketa vertailuindeksistä (tracking error).

Korkoriski

Korkoriski tarkoittaa riskiä korkotason heilahtelusta. Korkotason nousu laskee joukkovelkakirjalainan tai muun korkosijoituksen jälkimarkkinahintaa ja korkotason lasku puolestaan nostaa sitä.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriski tarkoittaa riskiä siitä, että sijoittaja ei voi myydä eikä ostaa rahoitusvälinettä tiettyinä ajankohtana, koska sen vaihto on alhainen tai sillä ei ole lainkaan jälkimarkkinää.

Luottoriski

Riski siitä, ettei liikkeeseenlaskija kykene maksukyvyttömyyden vuoksi maksamaan korkoa tai pääomaa takaisin rahoitusvälineen liikkeeseenlaskun ehtojen mukaisesti.

Markkinariski

Markkinariski tarkoittaa riskiä markkinahinnan vaihtelusta. Markkinariskejä ovat korko-, valuutta-, osake- tai muu hintariski.

Markkinoiden kehittyneisyyteen liittyvä riski

Kehittyville markkinoille tehtäviin sijoituksiin voi kohdistua kyseisten maiden markkinoille ominaisia riskejä. Erityisesti kehittyvillä markkinoilla läpinäkyvyys, tehokkuus, likviditeetti, markkinainfrastruktuuri, oikeusjärjestelmän luotettavuus ja lainsäädäntö ovat usein puutteellisia kehittyneisiin markkinoihin verrattuna, ja näistä syistä aiheutuvat voimakkaat markkinaliikkeet ovat mahdollisia.

Osakeriski

Osakeriski tarkoittaa riskiä osakkeen hinnan vaihtelusta. Osakkeiden hintavaihteluun vaikuttaa sekä markkinoiden kehitys sekä tiedot yhtiön menestykseen vaikuttavista tiedoista.

Selvitysrisi

Kaupan toteutukseen liittyvä riski, eli sovittu kauppa ei toteudu siksi, ettei vastapuolella ole joko toimittava rahoitusvälinettä tai maksaa vaadittua kauppahintaa.

Sisältöriski

Sisältöriskillä tarkoitetaan sitä, että rahoitusvälineen, esim. rahaston tai ETF:n, sijoituskohteet eivät välttämättä vastaa tarkasti esimerkiksi rahaston nimeä tai kohdemarkkinan koostumusta.

Valuuttariski

Valuuttariski tarkoittaa riskiä valuuttakurssien vaihtelusta.

Vastapuoliriski

Pörssin ulkopuoliseen kaupankäyntiin liittyvä riski kaupan toteuttajan kyvystä suoriutua velvoitteistaan. (Tämä voi koskea mm. johdannaisia, korkosijoituksia, strukturoituja sijoituksia ja valuuttakauppoja).

Vipuvaikutusriski

Johdannaisrakenne, joka aiheuttaa riskin siitä, että jo pienellä rahoitusvälineen kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri positiivinen tai negatiivinen vaikutus rahoitusvälineen tuottoon ja arvoon.

OSAKKEET

Osake on osakeyhtiön liikkeeseen laskema oman pääomanehtoinen arvopaperi. Osakkeen arvo perustuu kulloinkin vallitsevaan näkemykseen osakkeen liikkeeseen laskeneen osakeyhtiön arvosta. Osakkeeseen sijoittaminen oikeuttaa myös yhtiön maksamaan osinkoon.

Noteeratut osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla (julkinen kaupankäynti) tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä. Noteeraamattomat osakkeet ovat osakkeita, jotka eivät ole kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.

Osakesijoittamiseen liittyvät riskit

Osakesijoitusten riskejä ovat osakkeiden hinnanvaihteluun liittyvä riski (**osakeriski**) ja kaupankäynnin laajuuteen liittyvä riski (**likviditeettiriski**). Osakkeiden hinnanvaihteluun vaikuttaa sekä markkinoiden yleinen kehitys että tiedot liikkeeseenlaskijan menestykseen vaikuttavista seikoista. Osakesijoitus on osakkeenomistajan kannalta riskisijoitus. Osakesijoituksiin sisältyy **mahdollisuus menettää koko sijoitettu pääoma**, jos liikkeeseenlaskija ajautuu **konkurssiin**.

Riskiiin vaikuttaa yleisesti myös mm. liikkeeseenlaskijan toimiala, lainsäädännön muutokset sekä mm. liikkeeseen laskettujen osakkeiden määrä ja omistuksen jakautuminen. Vieraan valuutan määräisten osakkeiden arvoon vaikuttavat myös valuuttakurssimuutokset (**valuuttakurssiriski**).

Kehittyvien markkinoiden osakkeisiin sijoittamista voidaan pitää muita osakesijoituksia riskipitoisempana, sillä näille markkinoille voi olla tyypillistä vakiintumaton toimintaympäristö ja lainsäädäntö, poliittiset riskit, valuuttakurssien voimakkaat heilahtelut, vastapuoliriskit sekä osakemarkkinoiden alhaisempi likviditeetti (**markkinoiden kehittyneisyyteen liittyvä riski**).

Osakkeisiin rinnastetaan myös merkintä- ja optio-oikeudet, jotka oikeuttavat merkitsemään niitä liikkeeseen laskeneen yhtiön osakkeita. Merkintä- tai optio-oikeuden hinta riippuu liikkeeseenlaskijan osakkeen hintakehityksestä sekä sen lisäksi optio-oikeuden toteutushinnasta, osakkeen volatiliteetista, korkotasosta ja optio-oikeuden jäljellä olevasta juokuajasta. Merkintä- ja optio-oikeuksien volatiliteetti on korkeampi kuin alla olevan osakkeen, johtuen pienemmästä sitoutuneesta pääomasta (ns. **vipuvaikutus**).

RAHAMARKKINAINSTRUMENTIT

Rahamarkkinainstrumentteihin luetaan valtionvelkasitoumukset, sijoitustodistukset, yritystodistukset, kuntatodistukset ja ECP:t (Euro Commercial Paper).

Lyhyet rahamarkkinasijoitukset ovat pääsääntöisesti ns. nollakorkoisia todistuksia (diskonttopapereita), jonka haltijalle liikkeeseenlaskija maksaa todistukseen merkittynä eräpäivänä nimellisarvon. Sopimusten maturiteetti on tyypillisesti 1-12 kuukautta. Sijoitukseen liittyvä olennaisesti liikkeeseenlaskijan **luottoriski**.

Nollakorkoisten rahamarkkinasijoitusten tuotto muodostuu hankintahinnan ja nimellisarvon (tai takaisinmyyntihinnan) erotuksena. Hankintahinta ja takaisinmyynnin hinta saadaan diskonttaamalla nimellisarvo ko. periodille noteerattavalla korkoprosentilla kaupan arvopäivästä eräpäivään. Sopimuksen voi tarvittaessa myydä jälkimarkkinoilla. Takaisinosto tapahtuu ostohetken markkinahintaan.

Rahamarkkinasijoituksiin liittyvät riskit

Rahamarkkinainstrumentteihin kuten muihinkin korkoinstrumentteihin liittyvä riski voidaan jakaa kahteen osaan. Toinen on korkotason vaihtelusta ja instrumentin maturiteetista johtuva riski (**korkoriski**), toinen liikkeeseenlaskijan / talletuksensaajan maksukykyyn liittyvä riski (**luottoriski**). Luottoriskin merkitys korostuu korkoinstrumenteissa, joissa liikkeeseenlaskijan luottoluokitus on alhainen. On mahdollista, ettei rahamarkkinasijoitukselle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinää, jolloin sijoittaja ei pysty myymään joukkovelkakirjaa jälkimarkkinoilla (**likviditeettiriski**). **Selvitysrisi** merkitsee tappionvaaraa, joka syntyy osapuolten välille maksujen sekä toimitusten yhteydessä, mikäli vastapuoli ei kykene suoriutumaan velvoitteistaan.

JOUKKOVELKAKIRJAT

Joukkovelkakirja on usealta yksityiseltä tai institutionaaliselta sijoittajalta kerätyn lainasumman vakuudeksi annettu velkakirja. Joukkovelkakirjat ovat kassavirtapohjaisia instrumentteja, joiden arvo määritellään niiden kassavirtojen nykyarvojen kautta. Kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjalainan kaikki kassavirrat tunnetaan, mutta vaihtuvakorkoisen joukkovelkakirjan kassavirrat riippuvat korkotason vaihteluista. Kassavirrat muodostuvat kuponnikoroista ja lainan pääoman takaisinmaksuista. Tällöin joukkovelkakirjan arvo määräytyy markkinoilla vallitsevan tuottovaatimuksen eli diskonttokoron mukaisesti.

Joukkovelkakirjan liikkeeseen laskijana voivat olla esim. valtio, kunta, yritys tai vakuutus- ja rahoituslaitos. Liikkeeseen laskettavien joukkovelkakirjojen tuoton määräytymisperusteet määritellään kunkin yksittäisen lainan ehdoissa. Tuoton määrään voivat vaikuttaa myös emissiokurssi ja mahdollisesti perittävä merkintäpalkkio.

Joukkovelkakirjoihin liittyvät riskit

Joukkovelkakirjaan tavallisesti liittyvät riskit ovat **korkoriski ja luottoriski**. Korkoriski tarkoittaa riskiä korkotason heilahtelusta. Korkotason nousu laskee joukkolainan myyntiarvoa jälkimarkkinoilla ja korkotason lasku puolestaan lisää arvoa. Joukkovelkakirjaan liittyy myös luottoriski eli riski siitä, ettei liikkeeseenlaskija kykene maksamaan korkoa tai pääomaa takaisin velkakirjaehtojen mukaisesti. **Selvitysriski** merkitsee tappionvaaraa, joka syntyy osapuolten välille maksujen sekä toimitusten yhteydessä, mikäli vastapuoli ei kykene suoriutumaan velvoitteistaan.

On mahdollista, ettei lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa, jolloin sijoittaja ei pysty myymään joukkovelkakirjaa jälkimarkkinoilla (**likviditeettiriski**). Mikäli sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa ennen lainan eräpäivää, voi velkakirjan sen hetkinen markkinahinta olla sijoitettua pääomaa matalampi tai korkeampi. Sijoittajalla tai liikkeeseenlaskijalla voi lainakohtaisissa ehdoissa mainituin tavoin olla oikeus vaatia lainan ennenaikaista takaisinmaksua. Ulkomaisiin joukkovelkakirjoihin voi liittyä myös **valuuttakurssiriski**.

Debentuurilaina

Debentuurilaina on joukkovelkakirjalaina, joka on liikkeellelaskijan konkurssitilassa etuoikeudeltaan huonommassa asemassa kuin liikkeellelaskijan muut sitoumukset. Tavallista lainaa suuremman riskin (**luottoriski**) ja huonomman likviditeetin (**likviditeettiriski**) vuoksi debentuurilainalle maksetaan yleisesti parempaa korkoa kuin muille joukkovelkakirjalainoille. Muutoin debentuurilainaa koskevat edellä mainitut joukkovelkakirjalainaan liittyvät riskit kuten **korkoriski**.

Optiolaina

Optiolaina on joukkovelkakirjalaina, johon sisältyy oikeus ostaa lainan liikkeeseenlaskijayrityksen osakkeita tiettyinä aikoina määrättyyn hintaan. Lainalla ja optiolla voidaan käydä jälkimarkkinoilla kauppaa erikseen. Vaihtovelkakirjalainan tavoin optiolainan kuponnikorko on alhaisempi kuin tavallisen joukkovelkakirjalainan, koska osa kuponnikorosta on käytetty osakeoption ostamiseen. Muutoin optiolainaa koskevat edellä mainitut joukkovelkakirjalainaan liittyvät riskit.

Strukturoitu joukkovelkakirjalaina

Strukturoitu joukkovelkakirjalaina on laina, jossa sijoittajalle maksetaan lainan liikkeeseenlaskijan toimesta lainaehtojen mukaista tuottoa sekä pääomanpalautusta. Pääomaturvattu strukturoitu joukkovelkakirjalaina on laina, jossa sijoittaja saa eräpäivänä vähintään lainan nimellismäärän takaisin, mikäli liikkeeseenlaskija on maksukykyinen. Liikkeeseenlaskijan maksukykyyn liittyy olennaisesti **vastapuoliriski**, mikä tarkoittaa

liikkeeseenlaskijan maksukyvyttömyystilanteessa lainan haltijalle osittaista tai täydellistä sijoituksen menettämistä. Mikäli laina myydään ennen eräpäivää, voi sijoittajalle aiheutua pääomatappiota. Pääomaturvattu strukturoidun joukkovelkakirjan markkina-arvoon laina-aikana vaikuttaa korkotaso sekä kohde-etuuden arvonmuutos (**korkoriski ja markkinariski**).

Strukturoidun joukkovelkakirjalainan tuotto riippuu valitun kohde-etuuden kehityksestä. Kohde-etuus voi olla korko, valuutta, indeksi, osake, luottoriski, hyödyke, edellisten yhdistelmä tai muu lainan ehdoissa tarkemmin määritelty kohde-etuus. Kohde-etuuden arvo voi laina-aikana nousta tai laskea. Mikäli kohde-etuutena on kehittyvien markkinoiden rahoitusvälineitä, liittyy strukturoituun lainaan **markkinoiden kehittyneisyyteen liittyvä riski**.

Strukturoidun joukkovelkakirjalainan rakenteeseen voi sisältyä johdannaisrakenne, joka aiheuttaa riskin siitä, että jo pienellä rahoitusvälineen kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri positiivinen tai negatiivinen vaikutus rahoitusvälineen tuottoon ja arvoon (**vipuvaikutusriski**).

On mahdollista, ettei lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa, jolloin sijoittaja ei pysty myymään joukkovelkakirjaa jälkimarkkinoilla (**likviditeettiriski**). Mikäli sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa ennen lainan eräpäivää, voi velkakirjan sen hetkinen markkinahinta olla sijoitettua pääomaa matalampi tai korkeampi. Sijoittajalla tai liikkeeseenlaskijalla voi lainakohtaisissa ehdoissa mainituin tavoin olla oikeus vaatia lainan ennenaikaista takaisinmaksua. Ulkomaisiin joukkovelkakirjalainoihin voi liittyä myös **valuuttakurssiriski**. Strukturoidun joukkovelkakirjalainan selvitykseen voi liittyä myös **selvitysriski**.

Vaihtovelkakirja

Vaihtovelkakirja on joukkovelkakirja, jonka haltijalla on oikeus vaihtaa omistamansa velkakirjat liikkeeseen laskijan osakkeisiin ennalla sovitulla vaihtosuhteella. Kuponnikorko on tavallisesti markkinoilla vallitsevaa liikkeeseenlaskijan luottoriskimarginaalia alhaisempi. Muutoin vaihtovelkakirjaa koskevat edellä mainitut joukkovelkakirjaan liittyvät muut riskit.

PÖRSSINOTEERATTU INDEKSIOSUUSRAHASTO ELI ETF

ETF on lyhenne sanoista Exchange Traded Fund eli pörssinoteerattu rahasto. ETF on nimensä mukaisesti rahasto, jonka arvo-osuuksilla käydään kauppaa säännellyllä markkinalla, vastaavalla tavalla kuin esimerkiksi pörssilistatun yhtiön osakkeilla. Suomessa ETF:stä on käytetty synonyymiä indeksiosuusrahasto, mikä viittaa siihen, että ETF:ien tarkoitus on yleensä seurata passiivisesti tiettyä indeksiä. Passiivisella indeksin seuraamisella pyritään siihen, että ETF:n tuotto ja riski vastaavat mahdollisimman tarkasti suoraa sijoitusta kohdeindeksin arvopapereihin indeksiä vastaavilla painoituksilla. ETF-rahastot poikkeavat kahdella merkittäväällä tavalla perinteisistä rahastoista. ETF-rahastot ovat useimmiten passiivisia ja lisäksi niiden arvo-osuuksilla voidaan käydä kauppaa pörssissä osuudenomistajien kesken.

ETF tuotteisiin liittyvät riskit

ETF:ien merkittävimmät riskit liittyvät rahaston alla olevien sijoituskohteiden riskeihin so. osakeindeksiin sidotun ETF:n markkinariski on identtinen kyseisen osakemarkkinan riskin kanssa ja vastaavasti vaikkapa joukkovelkakirjaindeksiin sidotun ETF:n markkinariski on identtinen kyseisen joukkovelkakirjamarckinan riskiin.

Sisältöriski eli ETF:n sijoituskohteet eivät välttämättä vastaa tarkasti esimerkiksi rahaston nimeä tai kohdeindeksin koostumusta. ETF:t voidaan sisältöriskin kannalta jakaa kahteen pääluokkaan eli ns. suoriin ETF:iin ja synteettisiin ETF:iin. Suorissa ETF:issä rahaston alla oleva sijoituskori on identtinen

kohdeindeksin koostumuksen kanssa. Synteettisissä ETF:issä rahaston kohdeindeksin jäljittely on toteutettu ainakin osittaisella johdannaisrakenteella ja ETF:n vakuutena olevalla sijoitussalkulla.

Aktiivisen poikkeaman riski eli rahaston tuotto voi poiketa vertailuindeksistä. ETF:in aktiivinen poikkeama on yleensä pieni, mutta riski on sijoittajan kannalta sitäkin oleellisempi, kun tavoitteena on nimenomaan indeksin tuoton saavuttaminen. Negatiivista poikkeamaa aiheutuu muun muassa hallinnointipalkkioista ja salkun muokkaamiseen liittyvistä kaupankäyntikuluista.

Osassa ETF-tuotteista on **vipuvaikutuksen vuoksi moninkertaiset tuotto- ja tappiomahdollisuudet** verrattuna suoraan sijoituksen kohde-etuuteen. Kaupankäynti ETF-tuotteilla edellyttää, että sijoittaja seuraa avoimen position markkina-arvon kehitystä ja on valmis tarvittaessa sulkemaan position myös tappiolla.

Markkinaindeksiin sidottujen ETF-rahastojen lisäksi markkinoilla on nykyisin myös muita ETF:ien kaltaisia rahastoja ja sijoitusinstrumentteja, kuten ETC (Exchange Traded Commodity) ja ETN (Exchange Traded Note). Näistä kaikista käytetään markkinoilla yleisnimitystä ETP (Exchange Traded Product). ETC rahastoissa kohdeindeksin sijaan rahasto jäljittelee mahdollisimman tarkasti jonkin raaka-aineen hintakehitystä. ETN rahastoissa tyypillisiä kohde-etuuksia ovat mm. valuuttakurssit.

SUJOUTUSRAHASTOT

Yllä kuvattuihin rahoitusvälineisiin ja niiden yhdistelmiin voidaan tehdä sijoituksia useimmiten suorien sijoitusten lisäksi myös sijoitusrahastojen kautta. Sijoitusrahaston omistavat siihen sijoittaneet sijoittajat osuuksiensa suhteessa. Sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö kerää yksityishenkilöiden ja yhteisöjen varoja yhteen ja sijoittaa ne useisiin eri arvopapereihin, jotka muodostavat sijoitusrahaston.

Rahastoihin liittyvät riskit

Rahaston riskitaso riippuu rahaston sijoitusstrategiasta. Rahaston riskitaso on määritelty avaintietoesitteessä. Sijoitettavien varojen hajauttaminen useampaan kuin yhteen toistiaan riippumattomaan sijoituskohteeseen pienentää rahaston kokonaisriskiä suhteessa yksittäiseen sijoituskohteeseen (ns. korrelaatio-efekti). Rahastot ovat pääsääntöisesti likvidejä päivittäin, mutta rahastojen likvidiyttä voi olla rajoitettu rahaston säännöissä esimerkiksi poikkeuksellisten markkinatilanteiden varalta rahasto-osuudenomistajien edun vuoksi tai rahaston harjoittaman sijoituspolitiikan vuoksi (**likviditeettiriski**).

Rahaston säännöt määrittävät sijoituspolitiikan

Sijoitusrahastolla on rahatoesite ja Finanssivalvonnan vahvistamat säännöt. Rahaston säännöistä ilmenevät rahaston sijoitustoiminnan tavoitteet ja rajoitukset. Sijoituskohteen mukaan sijoitusrahastot voidaan jaotella osakerahastoihin, yhdistelmärahastoihin, pitkän koron rahastoihin, keskipitkän koron rahastoihin, lyhyen koron rahastoihin sekä rahamarkkinarahastoihin. Sen lisäksi on mm. raaka-ainerahastoja, vaihtovelkakirjarahastoja sekä yritysrahoitusrahastoja. Useimmat sijoitusrahastot noudattavat sijoituspolitiikassaan riskin hajauttamista koskevia periaatteita. **Erikoissijoitusrahastot** poikkeavat kuitenkin näistä periaatteista. Jotkin erikoissijoitusrahastot on tarkoiteltu vain ammattimaisille asiakkaille. Rahastoyhtiön on lunastettava rahasto-osuudet sijoittajalta vaadittaessa. Sijoitusrahaston varoista peritään sen toimintaan liittyvät kulut, kuten hallinnointi- ja säilytyspalkkiot, joiden suuruus vaihtelee rahastosta riippuen, ja ne yksilöidään yksinkertaistetussa rahatoesitteessä.

VAIHTOEHTORAHASTOT

Vaihtoehtorahastot tarjoavat mahdollisuuden sijoittaa perinteisistä sijoitusrahastoista poikkeaviin kohteisiin, kuten kiinteistöihin, infrastruktuuriin, pääomasijoituksiin, raaka-aineisiin tai johdannaismarkkinoille. Näillä rahastoilla on usein erityisiä piirteitä, jotka vaikuttavat niiden sijoitusstrategioihin, likviditeettiin ja riskeihin. Vaihtoehtorahastoihin sijoittaminen voi tarjota hajautushyötyjä perinteisten osake- ja korkosijoitusten rinnalle, mutta ne edellyttävät sijoittajilta usein suurempaa riskinsietokykyä ja syvällistä ymmärrystä rahaston toiminnasta.

Vaihtoehtorahastoihin liittyvät riskit

Vaihtoehtorahastojen riskit voivat poiketa merkittävästi perinteisistä sijoitusrahastoista, ja niitä on tärkeää arvioida huolellisesti. Keskeisiä riskejä ovat:

Alhainen likviditeetti: Vaihtoehtorahastoilla on usein rajoitetut lunastusmahdollisuudet. Lunastuksia voidaan tehdä vain tietyin väliajoin, kuten kvartaaleittain tai harvemmin, mikä voi rajoittaa sijoittajan pääsyä sijoitettuihin varoihin.

Markkinariski eli vaihtoehtorahastot voivat olla alttiita markkinoiden äkillisille muutoksille, erityisesti silloin, kun sijoituskohteina ovat esimerkiksi raaka-aineet tai kiinteistöt, joiden arvoon vaikuttavat ulkoiset tekijät, kuten taloussuhdanteet.

Vipuvaikutus eli useat vaihtoehtorahastot hyödyntävät velkavetoisia strategioita tai johdannaisia, mikä voi kasvattaa sekä tuottomahdollisuuksia että tappioriskejä. Vipuvaikutus lisää sijoituksen kokonaisriskiä.

Monimutkaisuusriski eli vaihtoehtorahastojen sijoitusstrategiat ja -kohteet voivat olla vaikeasti ymmärrettäviä. Sijoittajilla voi olla rajoitettu pääsy yksityiskohtaiseen informaatioon rahaston toiminnasta ja sen sijoituskohteista.

Operatiiviset riskit eli rahaston hallinnointiin ja toimintaan liittyvät riskit voivat korostua vaihtoehtorahastoissa, erityisesti jos rahasto sijoittaa monimutkaisiin tai kehittyviin markkinoihin.

Sääntelyriski eli vaihtoehtorahastoja säätelevät usein eri säännökset kuin perinteisiä sijoitusrahastoja, ja sijoittajien suoja voi olla rajallisempi.

Vaihtoehtorahastojen säännöt ja sijoituspolitiikka

Vaihtoehtorahastoilla on rahatoesite ja säännöt, jotka määrittävät niiden sijoitustoiminnan tavoitteet ja rajoitukset. Säännöt voivat sallia joustavamman sijoituspolitiikan verrattuna perinteisiin rahastoihin, mutta samalla ne voivat sisältää rajoituksia, jotka koskevat rahaston lunastuksia ja pääsyä sijoituskohteisiin.

Vaihtoehtorahastot voidaan jaotella esimerkiksi seuraaviin luokkiin:

- **Kiinteistörahastot:** Sijoittavat suoraan kiinteistöihin tai kiinteistökehityshankkeisiin.
- **Pääomasijoitusrahastot:** Keskittyvät listaamattomiin yrityksiin ja niiden kehittämiseen.
- **Hedge-rahastot:** Käyttävät joustavia strategioita, kuten lyhyeksi myyntiä ja johdannaisia, tuoton maksimoimiseksi.
- **Raaka-ainerahastot:** Sijoittavat raaka-aineisiin tai niihin liittyviin johdannaisiin.

Sijoituspalvelulain mukaiset tiedot

Voimassa 01.01.2025 alkaen

INDEX
VARAINHOITO

- Infrastruktuurirahastot: Rahoittavat infrastruktuurihankkeita, kuten tie- ja energiahankkeita.

Kulut ja palkkiot

Vaihtoehtorahastoissa kulurakenne voi olla monimutkaisempi kuin perinteisissä sijoitusrahastoissa. Näihin kuuluu usein kiinteitä hallinnointipalkkioita sekä menestysperusteisia palkkioita, jotka sidotaan rahaston tuottoon. Kulut voivat olla huomattavia, ja ne on otettava huomioon arvioitaessa rahaston tuotto-oletuksia.

Sijoitus- ja vaihtoehtorahastojen voitonjako

Voitonjakoon perustuvan jaottelun mukaan sijoitusrahastot jaetaan rahastoihin, jotka jakavat voittoa vuosittain sekä

kasvurahastoihin, joissa voitto kasvattaa rahasto-osuuden arvoa. Samassa rahastossa voi olla sekä tuotto- että kasvuosuuksia. Sijoitusrahasto sijoittaa rahasto-osuuksien myynnistä saamansa varat rahaston säännöissä ilmaistua sijoitusstrategiaa noudattaen.

RAHOITUSPALVELUUN LIITTYVÄT VEROT

Sijoittajan tulee kiinnittää huomiota siihen, että rahoitusvälineiden ostamiseen, omistukseen ja myymiseen liittyy veroseuraamuksia. Sijoittajan tulee huolehtia riittävien verotusta koskevien tietojen hankkimisesta jo ennen sijoituspäätösten tekoa. Sijoitusta harkitsevien tulisi kääntyä veroasiantuntijan puoleen saadakseen tietoja Suomen verolainsäädännön mukaisista tai muista veroseuraamuksista koskien rahoitusvälineiden ostamista, omistamista ja myymistä.